

INFORMATOR PRÓB MIKROBIOLOGICZNYCH

Dokument zawiera informacje ogólne dotyczące zlecenia badania mikrobiologicznego, przechowywania i transportu materiałów biologicznych do laboratorium, laboratoryjnego oznakowania, rejestrowania i przyjmowania próbek do badań mikrobiologicznych

1. Zlecenie badania mikrobiologicznego

Zlecenie badania mikrobiologicznego w SK MSWiA z W-MCO w Olsztynie można dokonać w formie pisemnej.

Zlecenie badania mikrobiologicznego odbywa się poprzez wystawienie odpowiedniego formularza skierowania/zlecenia badania mikrobiologicznego przez lekarza. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi, a także Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30 czerwca 2025 roku w sprawie standardów jakości dla laboratoriów należy:

- wypełniać czytelnie wszystkie rubryki skierowania/ zlecenia badania
- osoba zlecająca badanie potwierdza zlecenie własnoręcznym podpisem
- osoba pobierająca materiał weryfikuje tożsamość pacjenta, sprawdza, czy w pojemniku znajduje się odpowiedni materiał i czy pojemnik jest szczelnie zamknięty, sprawdza zgodność dostarczonego materiału z danymi znajdującymi się na skierowaniu badania i poświadczają to własnoręcznym podpisem
- w przypadku, gdy pacjent sam dokonuje pobrania materiału, jako osoba pobierająca podpisuje się osoba nadzorująca pobranie materiału przez pacjenta oraz weryfikująca jego zgodność z danymi na pojemniku oraz zleceniu,
- w przypadku badań prywatnych, pacjent podaje dane do kontaktu (numer telefonu) w celu pilnego przekazania informacji dotyczących parametrów krytycznych lub ewentualnego ponownego pobrania materiału do badania
- skierowanie na badanie mikrobiologiczne w formie pisemnej można uzyskać bezpośrednio z laboratorium (F-PM-0-1-1) lub wydrukować ze strony internetowej Szpitala

2. Zasady pobierania materiału biologicznego do badania laboratoryjnego – wskazówki ogólne

- Materiały do badań mikrobiologicznych należy pobierać przede wszystkim przed rozpoczęciem antybiotykoterapii.
- Jeśli istnieją wskazania do wykonania posiewu w trakcie leczenia, materiał należy pobrać bezpośrednio przed podaniem kolejnej dawki leku. O stosowanej antybiotykoterapii konieczne poinformować laboratorium dokonując odpowiedniego wpisu na skierowaniu do badania mikrobiologicznego.
- Badanie kontrolne powinno być wykonane po zakończeniu kuracji (co najmniej 3 dni po zakończeniu podawania chemioterapeutyku).
- Warunkiem uzyskania wartościowego diagnostycznie wyniku badania jest dokładne i jasne poinstruowanie pacjenta przez osobę zlecającą (lekarza, pielęgniarkę lub pracownika laboratorium) o sposobie pobrania i dostarczenia materiału do laboratorium (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów).
- Przed pobraniem materiału mikrobiologicznego należy zapoznać się z informacjami dotyczącymi pojemników stosowanych do pobierania materiałów, opisu pojemników do badań mikrobiologicznych oraz z informacjami dotyczącymi prawidłowego przechowywania i transportu materiałów do badań

mikrobiologicznych (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów) .

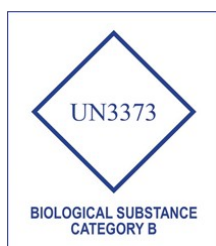
- Przed pobraniem materiału mikrobiologicznego należy zapoznać się z informacjami dotyczącymi prawidłowego pobrania materiałów na posiew (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów) .
- Przed pobraniem materiału mikrobiologicznego należy zapoznać się z informacjami dotyczącymi prawidłowego oznakowania pobranego materiału (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów) .
- Osoba pobierająca materiał biologiczny od pacjenta stosuje przy każdym pacjencie nowe rękawiczki jednorazowego użytku wyłącznie w celu pobrania materiału biologicznego, przed pobraniem dokonuje identyfikacji i weryfikacji tożsamości pacjenta.
- Materiały należy pobierać zawsze jałowym sprzętem i umieszczać je w jałowych szczelnie zamkniętych pojemnikach, które należy opisać po pobraniu materiału. Zapis na pojemniku powinien zawierać: imię i nazwisko pacjenta PESEL, nazwę materiału biologicznego. W przypadku osoby nie posiadającej nr PESEL na pojemniku należy umieścić nazwę, numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia. W przypadku pacjenta małoletniego, ubezwłasnowolnionego całkowicie lub niezdolnego do świadomego wyrażania zgody na pojemniku należy umieścić dodatkowo imię (imiona) i nazwisko przedstawiciela ustawowego oraz adres jego zamieszkania.

3. Postępowanie z pobranym materiałem biologicznym.

- Każdy materiał biologiczny pochodzący od ludzi zdrowych i chorych należy traktować jako materiał potencjalnie zakaźny.
 - Należy przestrzegać zasad higieny, obowiązujących przy materiale zakaźnym.
 - Należy używać środków ochrony osobistej: ubranie, obuwie ochronne, maseczki, okulary ochronne, rękawiczki jednorazowe (w zależności od rodzaju materiału biologicznego),
 - Bezwzględnie używać rękawiczek jednorazowych i nosić je wyłącznie na stanowisku pracy,
 - Bezwzględnie unikać kontaktu z krwią i materiałem biologicznym.
 - Nie dopuszcza się zamykania pojemników korkami z waty, ligniny itp.
 - Sprzęt i materiały medyczne użyte w trakcie pobierania materiału do badań mikrobiologicznych należy umieścić w pojemniku na skażone odpady medyczne.
- Pobraný materiał do badań mikrobiologicznych należy przechowywać w warunkach i odpowiednim czasie ustalonym dla danego rodzaju materiału (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów)

4. Transport materiału biologicznego do badania laboratoryjnego – wskazówki ogólne

- Pobraný materiał na badanie mikrobiologiczne należy jak najszybciej dostarczyć do laboratorium.
- Pobraný materiał do badań mikrobiologicznych należy transportować w warunkach ustalonych dla danego rodzaju materiału z uwzględnieniem odpowiedniego czasu i temperatury transportu materiału do laboratorium (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów) .
- **W celu przygotowania materiału do transportu należy zapakować materiał w potrójne opakowanie.**
- **Opakowanie pierwotne – jałowy pojemnik zawierający mocz/ kał/ płwocinę lub inny materiał biologiczny, jałowa wymazówka transportowa. Każdy pojemnik/ wymazówka musi być opisany jw.**
- **Opakowanie wtórne - worek foliowy lub plastikowe pudełko. Pomiędzy opakowaniem pierwotnym i pośrednim należy umieścić materiał absorbujący, np. ligninę, w ilości dostatecznej do wchłonięcia całej zawartości naczynia pierwotnego gdyby uległo zniszczeniu.**
- **Opakowanie zewnętrzne (transportowe) – pojemnik plastikowy lub metalowy z napisem materiał zakaźny oraz oznakowany etykietą UN 3373**

- Pojemniki transportowe należy po każdym użyciu oraz po każdym skażeniu należy dokładnie umyć i zdezynfekować.
- Pojemniki transportowe powinny utrzymywać odpowiednią temperaturę transportu, materiał powinien być transportowany w odpowiednim – ściśle określonym czasie (informacje dotyczące czasu i temperatury

transportu znajdują się poniżej (informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych materiałów). Czas i temperatura transportu materiałów do laboratorium powinna być monitorowana elektronicznie.

- **Transport materiałów mikrobiologicznych od Zleceniodawcy do laboratorium może odbywać się tylko przez uprawnione do tego celu osoby zajmujące się transportem próbek do badań laboratoryjnych i przeszkolone w tym zakresie przez Zleceniodawcę.**

5. Zasady przyjmowania, rejestrowania, laboratoryjnego oznakowania i przechowywania materiałów biologicznych do badań mikrobiologicznych

Dostarczanie materiałów do laboratorium:	Całodobowo (bez ograniczeń)
Weryfikacja dostarczonego materiału	Osoba przyjmująca materiał biologiczny powinna sprawdzić zgodność oznakowania pojemnika z materiałem biologicznym ze zleceniem na badanie mikrobiologiczne i potwierdzić ten fakt w systemie informatycznym lub na zleceniu badania mikrobiologicznego w wersji papierowej. W przypadku nieprawidłowości należy powiadomić lekarza zlecającego badanie oraz umieścić adnotację na wydrukowanym zleceniu do wiadomości personelu Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej. W szczególnych sytuacjach – przy nieprawidłowościach związanych z pobraniem lub oznakowaniem materiału, pracownik ma prawo odmówić wykonania badania.
Miejsce i sposób przyjmowania materiałów, laboratoryjne oznakowanie prób:	Gabinet Przyjęć/Rejestracja w laboratorium Pracownik potwierdza odbiór dostarczonego materiału wpisując datę i godzinę przyjęcia materiału w wersji elektronicznej lub na zleceniu badania w wersji papierowej. Pracownik laboratorium przyjmuje dostarczony materiał w wersji elektronicznej, nadaje numer badania mikrobiologicznego (wygenerowany z systemu elektronicznego) oraz opatruje materiał biologiczny wydrukowanym kodem pacjenta.
Miejsce odbioru jałowych pojemników na posiew:	Gabinet Przyjęć/Rejestracja w laboratorium
Miejsce uzyskania formularza skierowania na badania mikrobiologiczne w wersji papierowej	Badania do Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej zlecane są w wersji elektronicznej poprzez rejestratorkę medyczną. Jeśli potrzebne jest skierowanie na badania w wersji papierowej można je uzyskać z: 1. Laboratorium z Gabinetu Przyjęć 2. Wydrukować ze strony internetowej Szpitala : <i>F-PM-0-I-1 Skierowanie na badania do Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej SK MSWiA z W-MCO w Olsztynie</i>
Informacje dotyczące pobrania i transportu materiału do badań mikrobiologicznych	Informacje na temat pobrania materiału oraz transportu umieszczone są na stronie internetowej szpitala – Informator prób mikrobiologicznych, formularz skierowania na badania mikrobiologiczne, informacje szczegółowe dotyczące poszczególnych badań zlecanych do laboratorium. W przypadku braku szczegółowych informacji na temat materiału, który nie został umieszczony na stronie internetowej szpitala należy skontaktować się z laboratorium – 89-539-84-38 Pracownia Diagnostyki Mikrobiologicznej (od 7.00 do 14.35 w dni robocze i soboty), 89-539-82-66 Rejestracja w laboratorium (od 7.00 do 14.35 w dni robocze), 502 592 273 Pokój dyżurnej (pozostały czas)
Przechowywanie materiałów w laboratorium	Wszystkie materiały dostarczone do laboratorium, są natychmiast posiewane lub przechowywane w odpowiednich warunkach do czasu rozpoczęcia pracy przez pracowników Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej. Posiewem i zabezpieczeniem materiałów zajmują się pracownicy laboratorium przeszkoleni w tym

	zakresie
Badania „Cito”:	W laboratorium opracowany jest schemat dotyczący zabezpieczania materiałów mikrobiologicznych. W pierwszej kolejności opracowywane są badania pobrane metodami inwazyjnymi, inne materiały zabezpieczane są do czasu rozpoczęcia pracy przez Pracownię Diagnostyki Mikrobiologicznej.
Odbiór wyników z badań mikrobiologicznych	Wersja papierowa wyników: odbiór wyników z badań mikrobiologicznych w wersji papierowej następuje przez uprawnione osoby – Zleceniodawcę lub osobę przez niego upoważnioną. Wersja elektroniczna wyników – wydruk wyników ze strony internetowej z założonego konta pacjenta. W przypadku potrzeby założenia konta internetowego pacjenta należy skontaktować się z rejestratorką medyczną laboratorium, która przekaze informacje do samodzielnego założenia konta pacjenta i potwierdzi elektronicznie założenie konta pacjenta. Numer telefonu do rejestratorki medycznej – 89-539-82-66 (od 7.00 do 14.35 w dni robocze), w pozostały czas: 502 592 273 (Pokój dyżurnej) lub zapoznać się z informacjami dotyczącymi założenia konta elektronicznego do odbioru wyników pacjenta. Informacje te znajdują się na stronie internetowej Szpitala w zakładce Medyczne Laboratorium Diagnostyczne.